

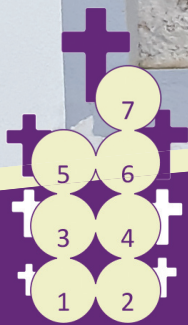
POGLOBIMO

*Post je čas,
za dobra dela,
odpoved in molitev
za ljudi v stiski.*

POSTNI ČAS

Karitas

GRADIVO ZA OBLIKOVANJE BOGOSLUŽJA

Post je čas za molitev, dobra dela
in odpoved za ljudi v stiski.

POGLOBIMO POSTNI ČAS

Gradivo za oblikovanje bogoslužja

Izdala: Slovenska karitas

Odgovarja: Peter Tomažič

Uredila: Helena Zevnik Rozman

Avtorji: Peter Tomažič, Jožica Ličen, Jože Kern, Helena Zevnik Rozman, Jana Lampe,
Darko Bračun, Luka Oven, Branko Maček, Marko Čižman, Saša Ristič
Zvonar, Vital Vider

Lektorirala: Mateja Erman Repe

Fotografije: Arhiv Slovenske karitas, Valentina Smej Novak

Oblikovanje in tisk: Antus d.o.o., Jesenice

Naklada: 1300 izvodov

Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana

01 300 59 60, info@karitas.si, www.karitas.si

Ljubljana, februar 2021

Vsa gradiva so na voljo na spletni strani www.karitas.si/post

KORAK NAPREJ

Lahko bi rekli, da letošnji postni čas v okoliščinah, v katerih živimo ta trenutek zaradi epidemije, sploh ni potreben. Tako ali tako smo omejeni in se marsičemu odpovedujemo že od lanskega posta. Kaj si bomo torej nalagali še dodatne odpovedi? Več smo skupaj in kot družina lahko skupaj molimo. Vsak dan lahko spremljamo mašo kar iz fotelja.

Seveda pa namen posta ni, da se vrtimo okrog sebe, trpinčimo, se ukvarjamo s svojim telesom in štejeemo molitvice. Post ni čas za akcijo, ampak čas za premislek in umiritev. Kam naj skrene naša ladja življenja in kaj je veter za naša jadra, za naš pogum, za naše veselje nad življenjem, za rast v ljubezni in razdajanju? Kaj je resničen korak naprej v smeri Očetove volje? Kaj se je skoraj posušilo v odnosu do bližnjih in Boga? In potem se iz molitve začnejo majhni koraki, počasno dviganje in napenjanje jader, da se kaj ne polomi. In tako vse bolj svobodno proti velikonočnemu jutru s svetlobo Vstalega v jadrih.

Pred nami je knjižica, ki govori o tem, da sem na potezi prav jaz, kot sin, starš, zakonec, župljan, sodelavec in na prvem mestu kot Božji otrok. Na potezi sem, da prisluhnem Bogu, stopim naproti sočloveku, da se poskušam vanj vživeti, mu pomagati, se z njim povezati. Na potezi sem, da opustim razvade, ki povzročajo trpljenje meni in okolici. Gotovo je ena izmed večjih razvad v naši deželi prevelika razširjenost alkohola, ki povzroča veliko trpljenja. Druga velika skupina je nevoščljivost, opravljanje, privoščljivost, napuh in požrešnost. In kot tretja zelo nevarna je tehnologija ekranov, ki se vrašča v nas in nam jemlje osredotočenost. Vredno je prepoznati v sebi te hude skušnjave.

Izstopimo iz kroga samovšečnosti in kaj naredimo za skupno dobro. Pri tem ni strahu, da bomo izgubili svojo celovitost in posebnost. Za skupno dobro je dovolj že to, da nosimo masko, spoštujemo ukrepe in se cepimo. Predvsem pa, da ne kritiziramo in jamramo vse povprek, ampak iščemo rešitve in nove boljše poti. Papež Frančišek nas še posebej vabi, da iščemo skupne rešitve in nove boljše poti, ki kljub osebnim razlikam vodijo k edinosti.

Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas

KORAK NAPREJ. ZA EDINOST CERKVE IN NARODA

Gospod, naredi me za orodje svojega miru.

Kjer je sovraštvo, naj prinašam ljubezen.

Kjer je žalitev, naj prinašam odpuščanje.

Kjer je nesloga, naj prinašam edinost.

Kjer je dvom, naj prinašam vero.

Kjer je zmota, naj prinašam resnico.

Kjer je obup, naj prinašam upanje.

Kjer je žalost, naj prinašam veselje.

Kjer je tema, naj prinašam luč.

Učitelj, naj se ne trudim,

da bi me drugi tolažili,

ampak naj sam tolažim;

da bi me drugi razumeli,

ampak naj sam razumem;

da bi me drugi ljubili,

ampak naj sam ljubim.

Kajti ko dajemo, prejemamo;

ko odpuščamo, nam je odpuščeno;

in ko umremo, vstanemo v večno življenje. Amen.

sv. Frančišek Asiški

PEPELNICA, sreda, 17. 2. 2021

Kjer je sovraštvo, naj prinašam ljubezen

V svojem bistvu smo vsi ljudje z dostojanstvom in v Božjih očeh neskončno vredni. Lahko se razhajamo, prepiramo in lahko se celo sovražimo zaradi naših prepričanj, dediščine, zamer, krivic, družinske zgodovine, nasilnih dejanj, ločitve in podobnih hudih stisk. Razlog je lahko zelo upravičen in reakcija popolnoma razumljiva. Vendar je sovraštvo mlinski kamen, ki predvsem nas ovira na poti v Nebeško kraljestvo in lahko leta razžira naš notranji mir. Da bi se ga razbremenili, je potrebno odpuščanje, je potrebno razumevanje, da smo vsi slabotni Božji otroci nagnjeni k grehu. V svoji nemoči in zaradi strahu nemalokrat prizadevamo druge. Včasih nezavedno povzročamo trpljenje zaradi neoblikovane vesti ali drugačnega karakterja.

Z molitvijo in premišljevanjem v postu se lahko poskušamo vživeti v tistega na drugi strani. Kakšno življenje je imel, da je tak? Kako bi z njim ravnal Jezus in kaj bi mu rekel? Izgovorimo to naglas in si predstavljajmo, da to govorimo tej osebi. Če nas sliši ali ne sliši, povejmo to Jezusu, ki nas razume in nosi trpljenje vsega sveta.

Peter Tomažič

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Dragi bratje in sestre, kot Božji otroci, zbrani okrog oltarja, ponižno prosimo:

1. Dobri Bog, prosimo te za pastirje Cerkve. Naj nas s svojim zgledom in besedami usmerjajo v življenje.
2. Daj nam modrost, da si bomo znali vzeti čas za najbolj potrebne stvari.
3. Uči in utrjuj nas v zmernosti in preprostem življenju.
4. Pomagaj nam, da bi znali biti drug do drugega odprti in se naučili graditi vezi med generacijami.
5. Usmili se vseh, ki so umrli, in jih sprejmi k sebi v srečo, ki ne mine.

Usmiljeni in dobrotljivi Bog, usliši naše prošnje, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Petek 19. 2. 2021

I. POSTNI TEDEN

Kjer je žalitev, naj prinašam odpuščanje

Post je prilika, da v duhu papeževe misli tudi sami naredimo korak naprej. Naj bo tokrat zame, zate in za nas izziv šest besed iz molitve sv. Frančiška Asiškega in sicer: »Kjer je žalitev, naj prinašam odpuščanje.«

V postnem času mi spomin zaide v čase, ko je bilo v šoli in službi ob petkih za malico meso, še posebej pa na Veliki petek. Nekateri so izzivali, drugi so se posmehovali, tretji so pač na tiho rekli: »Hvala, ne bi.« ... Danes po toliko letih predlagam, da se ob takih spominih nasmehnemo tudi sami in odpustimo.

Družba in kristjani smo, hvala Bogu, šli korak naprej in ugotovili, da post ni prepovedovanje, temveč zavestna odločitev posameznika za rast duha in srca. Torej molitev in dobra dela.

Naredimo korak naprej tudi sami, ko se na družbenih omrežjih žali vse počez. Vrlina vsakega kristjana je, da s komentarji ne pristane v stari zavezi, torej 'zob za zob, oko za oko', temveč v imenu Jezusa Kristusa, ki nas je odrešil, uporabimo kar Njegov komentar: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!«

Jožica Marija Ličen

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Gospod Jezus Kristus, ti poznaš naše želje in skrbi, ki jih včasih tako težko izrečemo. Z zaupanjem se obračamo nate in te prosimo:

1. Dobri Jezus, pomagaj nam, da se bomo večkrat zavedali naše vrednosti v tvojih očeh.
2. Pomagaj nam, da ne bomo razvajali, ampak vzpodbujali in krepili.
3. Prosimo te za vse žrtve sovraštva in za tiste, ki so jim to trpljenje prizadejali. Obišči jih, okrepi jih s svojo ljubeznijo in jim daj milost svojega miru.
4. Posvečuj družine, da bodo v njih vladali pomoč, medsebojno odpuščanje in spoštovanje.
5. Prosimo te za vse pokojne člane naših družin. Daj, da bi se nekoč vsi skupaj srečali pri tebi.

Gospod Jezus, odvracaj nas od hudega in nas nagibaj k dobremu, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Petek, 26. 2. 2021

II. POSTNI TEDEN

Kjer je nesloga, naj prinašam edinost

V postnem času je primerno, da prisluhnemo misli božjega služabnika Antona Strleta, ki je leta 1965 zapisal:

»Pravi ekumenski delavci nikdar ne izgubijo z oči »pravovernosti«, pač pa cenijo pri drugače verujočem njegovo prepričanje, mu izkazujejo ljubezen, a v dejanjih, ne v lepih besedah, in mu povedo resnico v ljubezni«.

Sodelavcem Karitas nam je dano med ljudi najrazličnejših verovanj, nazorov in razmišljanj prinašati edinost brez veliko govorjenja, še manj prepričevanja. Povezanost in razumevanje med ljudmi ustvarja naše delovanje samo po sebi. Dobrota, ki jo mnogi darovalci preko nas izkazujejo drugim, odvrča nestrpnost, zavračanje, celo sovražnost in prinaša mir.

Jože Kern

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Bratje in sestre, obrnimo se na nebeškega Očeta in ga prosimo:

1. Prosimo te za našo domovino, da bi zmogla narediti korak k medsebojni spravi in začela živeti v medsebojnem spoštovanju.
 2. Pomagaj nam, da bomo v družini skupaj reševali težave in si stali ob strani. Naj bomo dobri drug do drugega in do ljudi okrog nas.
 3. Dobri Bog, pomagaj nam, da si bomo v družini radi vzeli čas za molitev in čas za drugega.
 4. Nauči nas ljubiti tebe in naše bližnje, še posebno tiste, ki so naše pomoči najbolj potrebni.
 5. Sprejmi vse rajne k sebi, da se bodo večno veselili z Marijo in svetniki.
- Nebeški Oče, iz vsega srca se ti zahvaljujemo za vse, kar nam daješ. Dobrotno sprejmi naše prošnje po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Petek, 5. 3. 2021

III. POSTNI TEDEN

Kjer je zmota, naj prinašam resnico

»Kaj je resnica?« je vprašal Pilat Jezusa.

Kaj je resnica, se sprašujemo tudi danes, ko hlastamo za najnovejšimi novicami, ko sledimo najrazličnejšim komentarjem na družbenih omrežjih, ko nam zadošča mnenje znanca od daljnega sorodnika našega soseda. Kljub vsej poplavi informacij pogosto ugotovimo, da smo bili zavedeni in da je resnica nekaj popolnoma drugega.

Jezus je pot, resnica in življenje. In le v Njem je odgovor na to večno vprašanje o resnici. Le v Njem se lahko umirimo in najdemo tisto, kar polni naša življenja. Le z Njim lahko prepoznamo pravo rešitev in pot.

Mogoče vam je znana zgodba o učitelju, ki mu je učenec želel povedati neko novico. Pa ga je ustavil z vprašanjem, ali je to, kar mu želi povedati, dobra novica in v korist ljudi.

V tem postnem tednu je pred nami izziv, da naredimo korak naprej k Jezusu, se mu prepustimo in ga poprosimo, da nam v vseh dilemah in dvomih pomaga prepoznavati resnico. Še več. Vsako informacijo, sporočilo, novico pretehtajmo skozi sito vprašanja, ali je to, kar želimo povedati, lepo in v dobro ljudi. Zavezanost k širjenju resnice naj bo v tem tednu vodilo v vseh naših besedah in dejanjih. V družini, službi, župniji, med prijatelji, na družbenih omrežjih, javnosti ...

Helena Zevnik Rozman

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Dragi bratje in sestre, položimo svoje prošnje na oltar in z zaupanjem prosimo:

1. Nebeški Oče, pošlji nam Svetega Duha, da se bomo mogli nenehno spreminjati na bolje.
2. Odpri nam srce, da si bomo radi vzeli čas za molitev in pogovor s teboj.
3. Pomagaj nam, da bomo znali prisluhniti vsakemu človeku, ki ga bomo srečali.
4. Pomagaj nam, da bomo povsod, kjer živimo, nosilci miru, resnice in razumevanja.
5. Usmili se vseh rajnih, še posebno naših rajnih sorodnikov, prijateljev in dobrotnikov. Daj jim večno veselje pri tebi.

Dobri Bog, vse to te iz srca prosimo po tvojem sinu Jezusu Kristusu, ki s teboj živi in kraljuje vekomaj. Amen.

Petek, 12. 3. 2021

IV. POSTNI TEDEN

Kjer je obup, naj prinašam upanje

Pri svojem delu na Slovenski karitas za pomoč najrevnejšim v tujini, še posebej v afriških državah, kjer sodelujemo z našimi misijonarji, in tudi drugje, velikokrat doživljam prav to misel. Ob terenskih obiskih sem lahko videla, koliko upanja je najrevnejšim, ki so bili v brezizhodnih situacijah, prinesla prav pomoč iz Slovenije. Koliko otrok ima sedaj možnost šolanja, niso več lačni, imajo zdravila. Starši preko dela in zaslužka lahko preživljajo družine. Vrača se jim človekovo dostojanstvo in ni jim več potrebno zapustiti doma v želji po preživetju. Njihov nasmeh, ki ga morda še leto nazaj ni bilo na obrazu, mi pove vse.

Upanje v obupne situacije lahko prinese vsak izmed nas. Začne se doma v družini, nato pri sosedih, v naši župniji in lokalni skupnosti in širše v svetu. Možnosti je res veliko.

Ta teden se bom potrudila, da bom še posebej prinašala prijazno besedo, besedo tolažbe in nasmeh ljudem, ki jih bom srečala, se pogovarjala z njimi po telefonu. Poklicala bom osebo, ki je osamljena. Vseh ljudi, ki živijo v brezupju, se bom spomnila v molitvi. Darovala bom tudi dar za najrevnejše. Tudi vas spodbujam, da nekomu, ki obupuje in je v stiski, prinesete upanje.

Jana Lampe

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Naš odrešenik Jezus Kristus, z zaupanjem se obračamo nate in te prosimo:

1. Utrdi nam vero, da smrt ni konec, ampak začetek novega življenja pri tebi.
2. Poživi v naših srcih sočutnost, solidarnost in dobrodelnost.
3. Gospod, pomagaj nam, da bomo upali odkrivati in razvijati svoje darove in darove naših bližnjih ter jih radodarno delili z drugimi.
4. Pomagaj nam, da bomo čas naše ga življenja izkoristili za plemenite stvari.
5. Sprejmi k sebi v večno veselje vse, še posebej tiste, ki so radi delali dobro.

Gospod Jezus, odvrčaj nas od hudega in nas nagibaj k dobremu. Usliši naše prošnje zdaj in vekomaj. Amen.

Petek, 19. 3. 2021

V. POSTNI TEDEN

Kjer je žalost, naj prinašam veselje

Stiske in žalost, ki jih realnost epidemije prinaša v naša življenja z zapovedano razdaljo, reže globoke rane v naše odnose in medsebojno povezanost. Živ stik in obisk sta zamenjala klic in ekran.

Pri izvajanju pomoči Karitas nas najbolj boli, da ne moremo človeka povabiti na pogovor, se z njim srečati, ustvariti zaupen odnos. Delitev pomoči poteka ob priporočilih in razdalji. Vsi pogovori, razgovori, svetovanje in spremljanje potekajo preko telefona ali spletnih povezav. Težko je, vendar se zavedamo, da moramo zaščititi drug drugega in odgovorno ravnati v danem trenutku našega življenja ter kljub globoki žalosti, ker ne moremo narediti tako, kot smo to vedno dostojanstveno delali, predamo pomoč s toplim pogledom iznad zaščitne maske, prijaznim telefonskim pogovorom ali video srečanjem.

To veselje sem doživel ob medicinskem osebju, ki je po 12-urnem nočnem delu v rdeči coni odhajalo domov. Pričakoval bi, da bodo skrušeni, otopeli ... ne, njihov glas si slišal, ko so prihajali po stopnicah, bil je vesel, opogumljajoč. Nasmeh na obrazu, vedrina, že na daleč pozdrav, in na vprašanje Kako? dobil veder in pozitiven odgovor: »Gremo naprej ... jutri se vidimo in ostanimo zdravi.«

Te povezanosti, enotnosti, edinosti in veselja želim doživeti in dajati v tem postnem tednu in tudi sicer v življenju.

Darko Bračun

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Sestre in bratje, Gospod je vir našega veselja in naše sreče. Zato ga z zaupanjem prosimo:

1. Pastirje Cerkve si postavi, da nas vodijo k tebi. Naj nas učijo, kaj je prav, in to potrjujejo tudi s svojim zgledom.
2. Pomagaj nam, da v medsebojne odnose ne bomo po nepotrebnem prinašali slabe volje.
3. Pomagaj nam, da bomo manj kritizirali in bolj vzpodbujali.
4. Blagoslavljaljaj delo vseh, ki se trudijo za bolne, onemogle, umirajoče.
5. Usmili se vseh, ki so umrli, in jih sprejmi k sebi v večno veselje.

Gospod, ti si vir našega veselja in naše sreče. Bodi nam blizu in nas usliši v vsem, kar te prosimo, da ne bomo nikdar spregledali znamenj tvoje navzočnosti, ki živiš in nas ljubiš vekomaj. Amen.

Petek, 26. 3. 2021

VI. POSTNI TEDEN

Kjer je tema, naj prinašam luč

Dejavna pomoč mladih prižiga številne majhne lučke v srcih otrok, mladostnikov, mladih in tudi tistih manj mladih prostovoljcev. Včasih se niti ne zavedamo, da že najmanjša dejanja, kot je stisk roke, prijazna beseda ali pa samo poslušanje spreminjajo življenja ljudi, s katerimi se srečujemo. Majhen plamenček vname upanje in vlije moč, ki premaga vse ovire. Vse to je blagoslov tudi za nas. V temi se zvezde namreč najlepše svetijo. V vsaki preizkušnji spoznamo človeka v njegovem bistvu, med prostovoljci pa se razvijejo najlepša prijateljstva ravno takrat, ko gremo skupaj skozi težke in temne preizkušnje.

Ne pozabimo torej prižigati teh majhnih plamenčkov drug v drugem. Ne pozabimo pa tudi na svoje bližnje, sodelavce, prijatelje. V hitenju sveta včasih niti ne opazimo, da nekdo od nas rabi to iskro. Bodimo pozorni in prinašajmo luč.

Luka Oven

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Dragi bratje in sestre, položimo svoje prošnje na oltar in z zaupanjem prosimo:

1. Dobri Bog, odpri nam oči, da bomo videli in slišali ljudi, ki potrebujejo pomoč in daj nam moči, da bomo pomagali.
2. Prosimo te za papeža, škofe in duhovnike, naj z besedo in dejanji pomagajo pomoči potrebnim in jim prinašajo tolažbo.
3. Pomagaj našim družinam, da se bodo prizadevale živeti v slogi in ljubezni.
4. Dobri Bog, razsvetluj vse, ki delajo za bolne, zapostavljene in nemočne. Pridruži jim novih sodelavcev.
5. Naj naši rajni uživajo večno srečo pri tebi.

Usliši naše ponižne prošnje in nas podpri s svojo močjo, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

KDOR SE RESNIČNO POSTI, JE SOLIDAREN

Na pepelnično sredo, na vsakoletni dan uvoda v postni čas, nas je Bog po Cerkvi povabil – odvedel v puščavo za 40 dni. Koliko skušnjav nam bo potrebno prestati tudi letos in kako uspešni bomo, ve le Bog. Upam, da nam bo dano to spoznati na Veliko noč oziroma v velikonočnem času.

Ja, smo v času, ko naj bi še bolj zavzeto sledili Jezusu, ki ga je »Duh odvedel v puščavo«. V tem času se vsak na svoj način pripravlja na največji praznik v letu – praznik Vstajenja in Življenja.

Ta čas nam daje priložnost, da na novo odpremo oči in izostrimo pogled na svet, nase in na sočloveka. Dostikrat prav v tem času odkrijemo nered v nas samih, a imamo priložnost, da se otresemo vsega, kar nas ovira. Vsako leto imamo priložnost, da se Bogu približamo. Postanemo pozornejši za Božje delovanje v našem življenju, za Božjo navzočnost v nas, predvsem pa postanemo rahločutnejši do sočloveka.

Tudi letošnji post bo obrodil sadove, če se bom zavestno napotil k Bogu, ki ga bom našel v sebi, v svojem srcu. Na koncu bom odkril, kaj pomeni odvreči odvečno težo iz življenjskega nahrbtnika, obenem pa biti obdarjen z notranjo srečo in novimi močmi. Vsak je povabljen, da pogleda v svoj življenjski vrt, ga »pognoji« z dobrimi deli ter izdere plevel in svoje slabe lastnosti. Postni dnevi vsako leto znova odpirajo oči za nov pogled na življenje in za odkrivanje skritega v globini srca.

Prepričan sem, da kdor se resnično posti, je solidaren, pogleda preko lastnih koristi in zna prevzeti tudi odgovornost za šibke in uboge med nami in po svetu. V tem sklopu je prav, da izpostavim dve odmevni akciji Slovenske karitas: Ne pozabimo in 40 dni brez alkohola. Še bi lahko našteval. Saj smisel posta ni samo v odpovedih, ampak odpoved dobi popolni smisel v dobroti, ko to, čemur sem se odpovedal, darujem ubogim in trpečim. Vsak dar namreč pomeni za pomoči potrebnega mali čudež. Zato v postu tako poudarjeno vabilo vsakemu človeku: molitev, odpoved/post/dobra dela.

In tu naj bo ter odmeva tudi posebna zahvala vsem, ki za širjenje dobrote med ljudmi darujete svoje moči, darujete pa tudi čas v raznih dobrodelnih akcijah v župnijah. Saj nas Jezus vedno spodbuja z besedami: »Nosite bremena drug drugega, da boste izpolnili Kristusovo postavo.« Zato ne odlašajmo in se zavzemimo za uboge, da bo svet okrog nas postal bolj pravičen in dober. Želim, da bi postali v teh dneh še bolj rahločutni drug do drugega in do sočloveka v stiski, v prepoznavanju njegove duševne in telesne lakote ter mu pomagali nositi bremena življenja.

Vedno bolj spoznavam, da se vsako leto za vsakega izmed nas – osebno, v skupnosti, kjer živimo, in na državni ravni »čas dopolnjuje in Božje kraljestvo se približuje«, klic pa ostaja vsakodnevni: »Spreobrnite se in verujte evangeliju!« (prim. Mr 1,15)

Zato z Gospodom pokončno korakajmo naprej – po zgledu papeža Frančiška, ki nas je na Klicu dobrote povabil: »Naredite korak naprej, za edinost v Cerkvi in v vašem narodu. Kjer ni edinosti, dragi bratje in sestre, ni Gospodovega duha. Gospod vselej išče edinost ... Ne smemo biti sektaški in drug zoper drugega. Ne smemo biti ljudje strank, ampak eno.«

/priporočam v branje: 1 Mojz 9,8-15; Ps 24,4-9; 1 Pet 3,18-22; Mr 1,12-15 ter nagovore našega papeža Frančiška/

Branko Maček, predsednik Nadškofjske karitas Maribor

KORAK NAPREJ

Post je čas za molitev, odpoved in dobra dela. Je čas, ko lahko naredimo korak naprej v osebni rasti, poglobljeni molitvi, odpovedi in dobrih delih.

V novembru 2020 smo praznovali 30-letnico koncertov Slovenske karitas, ki jih poznamo pod imenom Klic dobrote. Papež Frančišek je 25. 11. 2020 v video voščilu ob tej priliki dejal, naj poleg koraka dobrote do drugih naredimo še dva koraka: za edinost Cerkve in za edinost naroda.

Kaj lahko naredimo za gradnjo večje edinosti naroda?

Najprej s prebujanjem ponosa na svoj narod in veselja, da mu pripadamo.

Malo poznamo in cenimo svoj narod. Velikokrat pišemo o drugih ljudeh, svojih stvari in svojih ljudi pa kar nekako ne znamo pohvaliti.

Lahko smo ponosni, da je bil prvi, ki je v 4. stoletju prevedel Sveto pismo iz izvirnih jezikov v latinščino, sveti Hieronim, ki je živel v naših krajih. Slovenec Ferdinand Avguštin Hallerstein je na Kitajskem postal minister v vladi. Friderik Pregl iz Ljubljane je naš prvi Nobelov nagrajenec za kemijo in tako naprej do današnjih dni.

Radi se spominjamo naših prednikov, ki so kaj dobrega naredili za svet okrog sebe. Morda smo Slovenci res bolj solisti in vsak računa bolj na svoje moči ... Kaj vse bi lahko naredili, če bi znali še dobro sodelovati.

Arabski popotnik Ibrahim Ibn-Jakuba, ki je živel okrog leta 950, je že takrat dejal, da če bi ne bili med seboj nesložni, bi se ne mogel meriti z nami noben narod na svetu. Zato se trudimo in delajmo tudi na med-sosedske pomoči.

Del letošnjega postnega prizadevanja naj bo zato prizadevanje za večjo povezanost in edinost.

Kaj lahko naredimo za gradnjo večje edinosti Cerkve?

K temu nam najbolj pomagajo tri stvari:

1. Molimo za škofo, ki so predstojniki Cerkve na Slovenskem.
2. Molimo za brate in sestre v isti veri.
3. Z drugimi kristjani sodelujmo pri stvareh, ki so za boljši jutri vseh ljudi.

Trudimo pa se tudi za življenje v hvaležnosti. Nikomur se ne dogajajo samo dobre stvari. Hvaležnost in vera v Boga nam bosta pomagali, da tudi v težkih trenutkih ne bomo izgubili volje do življenja. K temu nas spodbuja tudi Psalm 116, ki pravi: »Veroval sem v Gospoda tudi, ko sem govóril: »Zelo sem nesrečen.« In dodaja: »Hôdil bom pred Gospodom v deželi živih.«

Zato se še posebno v težkih časih radi spominjajmo lepih trenutkov, ki smo jih bili deležni od Boga in od ljudi.

Trudimo se torej narediti **korak naprej** v osebni rasti, poglobljeni molitvi, odpovedi in dobrih delih.

Trudimo se za edinstvo v narodu in z drugimi kristjani sodelujmo pri stvareh, ki so za boljši jutri vseh.

Radi molimo, delajmo dobra dela in se večkrat vprašajmo: »Kaj lahko jaz osebno kot kristjan/kristjanka, kot državljan/državljanica Slovenije prispevam k edinosti doma, v službi, Cerkvi in državi?«

Marko Čížman, predsednik Škofijske Karitas Ljubljana

KRIŽEV POT (NE)VERNEGA MLADOSTNIKA

Uvod

*O, pridite, stvari,
kaj, glejte, se godi:
edini Božji Sin
strašno za nas trpi.*

Sploh ne vem točno, kako naj Te imenujem. Nekateri Ti pravijo Jezus, Bog, Vsemogočni, Eden, Sin, Človek, Odrešenik, Kralj, Pastir ali Križani. Veliko sem slišal o Tebi pri verouku, malo manj od svojih staršev. Sprašujem se in sprašujem Te: »Kdo v resnici si Ti?« in »Kaj sploh je Resnica?« Toliko vprašanj imam o Tebi in tako malo odgovorov. Kje naj sploh iščem odgovore na vsa svoja najgloblja vprašanja? Pravijo, da je v križu moč najti odgovore, ki jih iščem. Zato pojdem tudi sam pred križ v pričakovanju srečanja s Teboj.

1. postaja:**PILAT OBSODI JEZUSA NA SMRT – SI RES TO, ZA KAR TE OBSOJAJO?**

*Razbičan, zapljuvan
in kronan, zasramovan
pred sodni stol zdaj gre,
nedolžen v smrt izdan.*

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Pravijo, da si bil dober človek, Bog in človek. Tudi sam poznam mnogo dobrih ljudi in ne predstavljam si, da bi moral nekdo od njih doživeti smrtno obsodbo. Sprašujem se, zakaj so Te sploh obsodili, s kakšno obtožbo? Preprosto ne razumem. To, kar vem, je, da si vznemirjal srca ljudi. Bil si ogledalo ljudem in njihovim prepričanjem. Boga, kot si Ti, preprosto niso mogli sprejeti, preveč jih je zbadalo v globino duše to, kar si delal in govoril.

Morda so mnogi občutili tisto, kar v svojem srcu občutim tudi sam. Pred seboj imajo nekoga, ki se predstavlja kot Božji sin. Imam dve možnosti: ali to sprejemem ali zanikam. Če Te zanikam, Jezus, potem Te obsodim tudi jaz. Toda kaj se zgodi, če Te sprejemem? Kaj bi to pomenilo za moje življenje, za moje odnose, moja dejanja? Mi zaupaš odgovor, ali boš ostal tiho kot pred Pilatom?

**Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.**

2. postaja:

JEZUS VZAME KRIŽ NA SVOJE RAME – KOGA JE LAHKO BOLJ SRAM?

*Glej, križ mu nalože
na ranjene rame,
objame ga voljno
in nese vseh dolge.*

Molimo te, Kristus, in te hvalimo. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Pravijo, da si doživel najbolj sramotno možno kazen: smrt s križanjem. Toda še prej so Te mučili, bičali, zasmehovali in Ti nadeli trnjevo krono. Najbrž je bil to res grozen prizor za navzoče, še posebno za tiste, ki so verjeli Vate in upali, da si Ti res Mesija. Kakšna sramota in ponižanje za vse: Zate in za vernike.

Tudi mene je včasih sram, da sem to, kar sem. Sram me je, da mislim, da sem boljši od drugih. Občutek sramu mi daje vedeti, da nekaj ni v redu z mano. Ampak Tebe ni bilo sram medtem, ko so Te zasramovali. Pokončno, kljub bolečinam, si vzel križ, ga dvignil, odložil na svoje rame in šel obsodbi naproti. Zakaj Te, Jezus, ni bilo sram? Ali si morda videl in čutil v očeh svojih sramotilcev, da je sram pravzaprav njihov ob tem, kar počnejo Tebi? Sprašujem se, ali bi moralo biti sram tudi mene za to, kar so Ti naredili in smo Ti naredili? Mi poveš, ali boš kar mirno vzel svoj križ in brez besed šel na pot?

Usmili se nas, o Gospod. Usmili se nas.

3. postaja:**JEZUS PADE PRVIČ POD KRIŽEM – MOJ PADEC JE DRUGAČEN OD TVOJEGA**

*Opešal je v močeh,
podre ga križ, naš greh,
utopljen v dolge sveta
leži potrtn na tleh.*

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Pravijo, da si ozdravljaj bolnike. Zato Zate ne more biti težava en padec na tla na jeruzalemskih ulicah. Ozdravi svoje rane, Jezus. Ljudje ob poti samo nemo strmijo in čakajo, kaj boš storil. Tudi sam vem, kaj pomeni pasti, kaj je to bolečina in odrgnjena kolena. Vem tudi, da sem padel že mnogokrat v tem življenju v odnosu do svojih prijateljev, v odnosu do sebe, pa tudi do Tebe. Vem, da taki padci bolj bolijo in da se rane same od sebe ne zacelijo. Kako bodo ljudje zacelili Tvoje rane, o Jezus? Kakšna bo odkupnina ljudi za Tvoj padec, ki Ti je povzročil rane? Morda pa je zgodba ravno obratna. Morda boš odkupnino plačal Ti, ker je človek ranil svoje srce?

Tudi jaz občutim rano srca, ki me včasih pritiska k tlom. Zakaj je v meni ta občutek, Jezus, da se sam ne morem pobrati? Zakaj v Tvojem nadaljevanju poti po padcu slutim, da bo najina pot še dolga? Boš kar tiho in nadaljeval pot v družbi križa?

**Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.**

4. postaja:

JEZUS SREČA SVOJO ŽALOSTNO MATER – MARIJINA BOLEČINA PRESEGA TA SVET

*O, žalostni spomin,
ko Mater sreča Sin;
bridkosti meč ji gre
do srca globočin*

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Pravijo, da sta bila z Marijo zelo povezana in da je pred spočetjem privolila v Božji načrt in postala dekla Gospodova. Gotovo Te je slišala, ko si govoril, da boš moral trpeti in umreti. Toda sedaj, ko se je to zgodilo, sta nastopila obup in jok. Srečala sta se v trenutku, ko Ti ni bilo več pomoči. Je bila Marija žalostna, ker ni zaupala, da se mora to zgoditi? Je žalostna zaradi sebe, zaradi Tebe ali zaradi drugih ljudi? Vsaka mater ob Mariji lahko občuti enako ob trpljenju svojega otroka.

Tudi sam sem že kdaj povzročil bolečino svoji mami, zato točno vem, kakšen je občutek. Zakaj je tvoja bolečina, Marija, torej tako posebna? Si morda žalostna zaradi nerazumevanja ljudi, ki so bili zmožni tako okrutnega dejanja? Ali pa je tvoja žalost že usmerjena v prihodnost, ker slu tiš, da se bliža konec vajinega zemeljskega odnosa Mati – Sin? Boš tudi Ti, Marija, kar tiho in boš s svojimi stopinjami šla za Njegovimi?

**Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.**

5. postaja:**SIMON IZ CIRENE POMAGA JEZUSU NOSITI KRIŽ –
SVOBODNA ALI PRISILJENA POMOČ?**

*Omagal Jezus je
od teže križeve.
O, Simon, sprejmi križ,
Gospoda usmili se!*

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Pravijo, da si postal vsem služabnik in da si prišel, da bi stregel in ne, da bi Ti stregli. Kaj je potem sedaj to? Nek mimoidoči je naprošen, da Ti pomaga nositi križ. Kaj ima vendar on opraviti s Tvojim križem? Najbrž je vojake strah, da ne bi zmozel priti do Golgote in bi umrl že na poti, ali pa, da bi morali oni nositi križ namesto Tebe. Ali pa je bil tak načrt že od nekdaj? Mogoče pa je bil ta dogodek pravzaprav slika vsega krščanstva, pomagati nositi Tvoj križ.

Ne predstavljam si, kako bi odreagiral jaz, če bi bil na Simonovem mestu. Po vsej verjetnosti bi se izmuznil in izgubil nekje med množico. V tem sem strokovnjak, da se znam izogniti pomoči drugim, zavoljo lastne lagodnosti. Ostaja pa mi vprašanje, kaj je doživljal Simon tistih nekaj trenutkov vajine skupne poti? Je bil kot usmiljeni Samarijan, eden redkih, ki jim je bilo v tistem trenutku mar? Ali pa se je hotel tudi on izmuzniti, a mu je bilo podarjeno srečanje s Trpečim? Kakšno je bilo tvoje srečanje z Njim, dragi Simon? Tudi ti ne boš odgovoril in le tiho pomagal nositi križ?

**Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.**

6. postaja:

VERONIKA PODA JEZUSU POTNI PRT – IZSTOPILA JE IZ MNOŽICE

*S prtom Veronika
obriše Jezusa,
zato ji da spomin
obličja svetega.*

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Pravijo, da si človeku videl v srce in vedel za njegove misli. Le kaj je mislila Veronika, da je izstopila iz plahe množice in se Ti približala? Bila je ena izmed mnogih ob poti, a edina tako pogumna, da Ti je celo obrisala potni in krvavi obraz. Kaj jo je gnalo, da je imela toliko moči?

Sam sem večkrat prešibek, da bi naredil kakšno pogumno dejanje ljubezni. Srce mi govori, da bi moral kaj narediti, a raje ostanem del množice. Kako goreča je morala biti Veronikina ljubezen do Tebe, da je tvegala in izstopila. Ti pa spet brez besed in ona tudi. Kar je ostalo, je samo podoba Tvojega obličja na njenem prtiču. Od kje, draga Veronika, tvoja ljubezen do Jezusa? Kaj je storil zate, da si ti to storila Zanj? Zakaj nisi rekla niti besede in ostala skrita vse do danes? Slutim, da tudi od tebe ne bom dobil odgovora, zakaj.

**Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.**

7. postaja:**JEZUS DRUGIČ PADE POD KRIŽEM – OSTALA STA SAMA, TI IN TVOJ KRIŽ**

*Slabosti ves prevzet
Zveličar pade spet;
oh, grehi ga teže,
ki jih ponavlja svet.*

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Pravijo, da si spremenil vodo v vino. Boš sedaj spremenil svoje rane, ko že drugič padaš pod težo križa, ali boš še naprej trmasto vztrajal na tej nesmiselni poti križa? Ostal si sam, tukaj ni več ne Marije, ne Simona, ne Veronike, da bi Ti pomagali in Te bodrili. Ostala sta Ti in Tvoj križ.

Včasih se tudi jaz počutim sam v svojem trpljenju ali bedi, kot da mi nihče ne more pomagati, kot da sem sam na svetu. A nekako je treba najti moč in se pobrati. In Ti si našel to moč. Še vedno ne razumem, od kje ta Tvoja moč? Kako to, da slediš človeškemu nesmislu in si še drugič nadaneš že okrvavljeni in prašni križ? Boš res vztrajal do konca? Boš vztrajal v svoji tišini in mi ne boš dal odgovora vse do konca?

**Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.**

8. postaja:

JEZUS TOLAŽI JERUZALEMSKE ŽENE – JOK JE PREGLASIL JEZUSOVO BESEDO

*Usmiljene žene,
ne jokajte zame,
le zase in svoj rod
točite zdaj solze.*

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Pravijo, da si tolažil Jaíra in njegove domače, češ da njegova hčerka ni umrla, ampak da spi. In res si jo obudil in zbudil iz smrti. Kako boš sedaj tolažil jeruzalemske žene? Kakšen razlog za njihovo tolažbo jim boš dal? Zgodilo se je nekaj zanimivega. Njihovo pozornost si preusmeril od smiljenja zate k temu, da naj raje jokajo nad seboj in vsem, kar se bo zgodilo v Jeruzalemu. So Te žene sploh slišale ali so še naprej ječale ob poti, zavedajoč se usode, ki Te čaka?

Tudi sam se včasih zavem, da bi se moral bolj zamisliti nad sabo in ne toliko nad drugimi. Konec koncev lahko spremenim samo sebe, že sedaj, danes. Drage jokajoče jeruzalemske žene, ali ste razumele Jezusa in njegovo sporočilo? Ste ga slišale in si vtisnile v srce to, kar vam je imel povedati? Boste še naprej jokale in stokale ali boste odgovorile?

**Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.**

9. postaja:**JEZUS PADE TRETJIČ POD KRIŽEM – PADEC IN TRDA
VOLNENA TLA**

*Zveličar omedli,
pod križem spet leži.
O, trdo srce, glej:
tvoj greh ga žalosti.*

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Pravijo, da si zapretil viharju na morju in ta se je umiril. Če si zmožen utišati sile stvarstva, potem si zmožen tudi ukazati trdi poti, na katero si padel, da postane mehka kot volna. Ampak ne. Ti še naprej trmasto vztrajaš in padeš na trda tla.

Včasih sem tam pristal tudi sam, ko sem se soočil z oviro, ki je nisem mogel premagati. Čudi me, da si Ti vseeno vstal, premagal bolečino in šel naprej proti mestu, kjer že čakajo vojaki in ljudstvo. Zakaj ne ukažeš, zapreš silam narave in prekineš vso to norijo? Ali ne bi bilo bolj smiselno, da se preneha ta tragedija in se osvobodiš? Do kdaj boš še ostal brez besed in mi ne boš namenil odgovora, po katerem hrepenim?

**Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.**

10. postaja:

JEZUSA SLEČEJO – KAKOR ČRV PRED LJUDMI

*Ko pride na goro,
obleko mu vzemo
in za dolge sveta
še žolča mu dado.*

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Pravijo, da si znal govoriti lepe prilike. Tista o izgubljenem sinu govori o tem, kako je ob vrnitvi domov znova prejel dostojanstvo, ko mu je oče dal na roko prstan in najboljšo obleko. Nekdaj si bil na gori in Tvoja oblačila so se zasvetila in postala nebeško bela. Tokrat pa si nag. Kakor črv ležiš pred ljudmi in se ne ganeš. Nebogljjen kot majhen otrok, ki nag pride na svet. In da je zgodba še bolj popolna, si Tvojo obleko z žrebom razdelijo. Medtem pa Ti nemo opazuješ svoje krvnike.

Težko razumem Tvoje občutke ponižanja. Sicer sem bil tudi sam že večkrat ponižan in morda premalokrat ponižen. Znal sem biti poln nahuha in zaverovanosti vase in doživel hladen tuš, ki me je prizemljal. Kako prenašati ponižanje? Kako biti zasramovan in pri tem nikogar zasramovati? Jezus, ali bodo moja vprašanja sploh kdaj dobila kak odgovor?

**Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.**

11. postaja:**JEZUSA PRIBIJEJO NA KRIŽ – PASTIR POSTANE JAGNJE**

*Na križ ga polože,
razpno roke, noge;
in ostri mu žeblji
spet rane narede.*

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Pravijo, da si Dobri pastir, sedaj pa ta pastir visi na križu, obsojen in pribit od svojih ovac. Kako lahko pastir, ki dobro skrbi za ovce in ga te poznajo in gredo za njim, sedaj doživi, da ga te iste ovce zavržejo. Pa ne samo to, zbrane so okoli njega v trenutku, ko bo on postal žrtveno jagnje. Nikoli se še ni zgodilo kaj takega, da bi pastir postal jagnje. Zdaj gre zares. Kladivo udarja, sliši se bolečina, sliši se kričanje navzočih in jok dveh obtožencev ob Tvojem križu.

Zdi se mi kot takrat, ko je v moji glavi tisoče glasov, ko se sploh ne morem umiriti in begam sem in tja. En sam kaos in zmeda. Kaj pa Ti, Jezus, kaj doživljaš tik pred zadnjim vdihom svojega zemeljskega življenja? Tvoja tišina me bega in časa za Tvoj odgovor zmanjkuje.

**Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.**

12. postaja:

JEZUSA UMRE NA KRIŽU – SE UČENCI NE SPOMNIJO?

*Na križu Bog visi
in sveta teče kri;
za nas umira Bog,
žalujte vse stvari.*

Molimo te, Kristus, in te hvalimo. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Pravijo, da si gospodar nad življenjem in smrtjo. Tam pod križem sta Marija in Janez. »Stopi s križa in pokaži, da si res Božji sin!« Naenkrat se stemni in strese, nastane velik strah. Janez objame svojo Mater. Končno spregovoriš: »Oče, dopolnjeno je, v Tvoje roke izročam duha.« Pregrinjalo v templju se pretrga, vsi ljudje so priča neznanemu pojavu na zemlji in na nebu. Kaj sedaj? Vsega je konec, kam naj gremo, se najbrž sprašujejo Tvoji učenci? »Vedeli smo, da je samo prevarant,« se sliši iz ust farizejev. Kdo ima prav? Komu verjeti?

Tudi sam po logiki lažje sprejemem resnico, da je nekdo, ki je umrl, res mrtev. Da bi mogel kdo vstati od mrtvih? Pa saj si, Jezus, napovedal svojim učencem, da boš moral umreti in da boš vstal, a zakaj se tega zdaj ne spomnijo? Ali ne verujejo? Tudi sam sem med temi, težko verujem, če ne vidim. Sedaj Tvoj odgovor ni več možen, prepozno je.

Usmili se nas, o Gospod. Usmili se nas.

13. postaja:**JEZUSA SNAMEJO S KRIŽA IN IZROČIJO MATERI – ALI NI ŽE ČAS?**

*O, Mati žalostna,
ki ljubiš Jezusa,
objemlješ zadnjikrat
Sinu zdaj mrtvega.*

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Pravijo, da je bil po Tvoji smrti na križu tam Jožef iz Arimateje, Nikodem in apostol Janez, ki so sneli Tvoje telo in ga položili Mariji v naročje. Kolikokrat Te je kot otroka že držala in pestovala v naročju, a takrat je bil v Tebi še dih življenja. Ali ni že čas, da izpolniš svojo obljubo in vstaneš v življenje. Vsaka ura, vsaka minuta Tvoje smrti je predolga in priložnost več Tvojim nasprotnikom, da potrdijo svoja predvidevanja, da si bil prevarant. Kaj sploh še verjeti v takem trenutku, komu verjeti ali v koga verjeti? Konec je prišel, zmagala je smrt.

Prav tako se zdi smrt tistim, ki v sebi nimajo vere, konec, zaključek in potem samo še prazen nič. Na koga lahko naslovim svoja zaključna vprašanja, če je zavladala smrt? Ima kdo oblast nad smrtjo ali je smrt zadnji oblastnik?

**Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.**

14. postaja:

JEZUSA POLOŽIJO V GROB – SMO USTVARJENI ZA GROB?

*Bridko objokovan
je Jezus v grob dejan;
o, grešnik, moli ga,
tvoj greh je zdaj opran.*

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Pravijo, da si nekoč svojega prijatelja Lazarja poklical ven iz groba. Kdo bo poklical Tebe, Jezus? Je še kdo tak kot si Ti na tem svetu, da lahko pokliče nekoga od smrti v življenje? Jaz ga še nisem imel priložnost srečati. Petek je in večer se bliža, kamen je zavaljen pred grob, apostoli so zbegani, žene jočejo. Medtem ko si farizeji že belijo glavo, kako zatreti še preostale Jezusove učence, zavlada tišina sobote.

Je to smrtna tišina ali je to tista tišina pred velikom pokom? Je temina in hlad groba res človekovo zadnje prebivališče? Smo bili res ustvarjeni za grob? Kje sedaj iskati premnoga vprašanja o življenju in smrti, ko Jezusa ni več?

**Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.**

Zaključek

*O, Jezus, hvali naj
ves svet te vekomaj.
Po svojem križu nam
podeli sveti raj.*

Vprašanja na križevem potu si zastavlja vsak sam in vsak sam ob Jezusu in njegovem trpljenju išče odgovor. Tudi jaz sem ga. Odgovor ni vedno najlažji, včasih je zelo oster in zahteven. Ni dovolj odpreti oči in ušesa, odpreti je treba srce. Pot križa je lahko za nekoga poraz, vsekakor ne za verujočega. Zato nam predstavlja trden dokaz Božje ljubezni in usmiljenja, ponuja nam odgovore na vprašanje o življenju in smrti. Predvsem pa nam govori o tem, kdo in kakšen je Jezus bil včeraj, danes in jutri.

Gašper M. Otrin, SDB

KATEHEZA: Odhod v naglici, pot begunske družine

Cilj: mladostniki se spoznajo s problematiko zapuščanja doma v naglici in se vanjo vživijo. Dobijo vpogled v situacijo, ko je posameznik prisiljen zapustiti svoje domovanje brez vednosti, ali se bo lahko še kdaj vrnil nazaj. Spodbujamo uživanje, razmišljanje o preseljevanju, empatijo in sprejemanje različnosti ter kako do tujcev, a hkrati bratov in sester, živi solidarnost in usmiljenje.

POTEK KATEHEZE

- 1 Misel, molitev in pesem po izbiri
- 2 Delavnica – oditi na pot
- 3 Pogovor – dela solidarnosti in usmiljenja

1 Misel, molitev in pesem po izbiri

Tujec sem bil, nag sem bil

»Tujec sem bil in ste me sprejeli, nag sem bil in ste me oblekli.« (Mt 25,35-36). V našem času je bolj kot kdajkoli prej aktualno delo, ki se nanaša na tujce. Ekonomska kriza, oboroženi konflikti in podnebne spremembe spodbujajo mnoge osebe, da se preselijo. Pa vendar, migracija ni nek nov pojav, ampak je del zgodovine človeštva. Misliti, da je lastna samo našim letom, kaže na pomanjkanje zgodovinskega spomina. Skozi stoletja smo prav tako bili priče velikim izrazom solidarnosti, četudi niso manjkale družbene napetosti. Ekonomska kriza danes žal prispeva k nastanku države zaprtosti in nesprejemanja. Na nekaterih delih sveta nastajajo zidovi in pregrade. Včasih se zdi, da je tiho delo mnogih moških in žensk, ki si na različne načine prizadevajo pomagati in podpirati begunce in migrante, zadušeno s hrupom drugih, ki dajo glas instinktivnemu egoizmu. Zaprtost ni rešitev, nasprotno, pospešuje kriminalno trgovino. Edina pot rešitve je pot solidarnosti. Solidarnost z migrantom, solidarnost s tujcem. Sprejemanje različnosti je pot do bratstva, pot do bratstva pa je pot k edinosti.

(Papež Frančišek v katehezi med splošno avdienco na Trgu sv. Petra, 26. 10. 2016)

Molitev za Evropo kardinala Carla Maria Martinia

Oče človeštva, Gospodar zgodovine, ozri se na to evropsko celino, kateri si poslal številne filozofe, zakonodajalce in modrece, naše predhodnike v veri v tvojega Sina, ki je umrl in vstal.

Poglej na te narode, ki sta ju evangelizirala Peter in Pavel, preroki, menihi in svetniki; ozri se na te pokrajine, ki jih obdaja kri mučencev in se jih dotika glas reformatorjev.

Ozri se na narode, ki jih povezujejo številne vezi, vendar so tudi razdeljeni v času, zaradi sovraštva in vojne. Daj nam, da bomo delali za Evropo duha, ki ne bo utemeljena samo na ekonomskih dogovorih, ampak tudi na človeških in večnih vrednotah.

Evropo, ki bo sposobna etnične in ekumenske sprave, pripravljena sprejemati tujce, spoštuječa do vsakega dostojanstva. Daj nam sprejeti z zaupanjem naše dolžnosti, da bomo spodbujali slogo med narodi, ki bo vsem celinam zagotavljala pravičnost in kruh, svobodo in mir.

Amen.

Pesem po izbiri

2 Delavnica – oditi na pot

Potek:

1. Vsak posameznik naj najde 8 pomembnih predmetov iz svojega življenja oziroma domovanja, brez katerih ne bi mogel živeti in jih zapiše na list papirja.

2. Preberemo prvi del zgodbe, udeležence spodbudimo, da zaprejo oči in se poskušajo živeti v situacijo:

»Stari ste 15 let (oz. starostna skupina učencev) in živite v majhnem mestu, do pred kratkim ste imeli popolnoma vsakdanje življenje. Med tednom ste hodili v šolo, popoldneve ste preživljali s svojimi prijatelji, zvečer se je družina zbrala ob večerji, pred spanjem ste se podružili s starši in sorojenci ali si ogledali film. Med vikendi ste počivali, se družili s prijatelji, občasno ste hodili na izlete. Vse to se je spremenilo zaradi državljanske vojne. Razmere so se naglo slabšale, vedno bolj poredko ste hodili v šolo, saj je bilo prenevarno, večino časa ste ostajali doma. Že mesece vas vsak dan in vsako noč obdajajo zvoki bomb. Neke noči vas glasen pok prebudi ob dveh zjutraj, starša v naglici pritečeta v vašo sobo in vam povesta, da morate zapustiti dom, saj je bomba uničila hišo vaših sosedov. Prenevarno je, da bi lahko ostali doma. Imate le nekaj minut, da poberte najnujnejše stvari in jih spakirate v nahrbtnik. Starša vam povesta, da lahko s sabo odnesete največ 8 predmetov. Ne veste, kam greste, ne veste, kdaj/če se boste sploh še vrnili nazaj. Kaj vzamete s sabo?«

Udeleženci imajo približno 5 minut časa, da razmislijo, katere predmete bi vzeli s seboj, izberejo jih lahko največ 8, ki jih bodo lahko spakirali v nahrbtnik.

3. Nadaljujemo z branjem zgodbe:

»Situacija se slabša, na poti ste že več dni, nadaljevati morate peš in vaša prtljaga je pretežka, da bi jo lahko nosili s sabo. Od katerih štirih predmetov se boste ločili? Ponovno se morate odločiti v naglici, imate le nekaj minut, da odvržete nepotrebno prtljago.«

Udeleženci imajo na voljo 3 minute časa.

4. Udeležence razdelimo v skupine po 4 oz. 5, vsaka skupina se pogovori o tem, kako so se počutili ob poslušanju/vživljanju v zgodbo ter katere predmete so izbrali in nato odrgli. Skupina se skupaj odloči, katere predmete bi izpostavila kot nujne.
5. Po en posameznik iz vsake skupine predstavi ugotovitve, izbrane predmete ter utemelji njihove odločitve.
6. Kaj bi vam bilo najtežje zapustiti za sabo?
7. Skupaj se pogovorimo, kako smo se počutili ob izvajanju te aktivnosti.
8. Sledi pogovor o tem, kaj pomeni dom – vsak udeleženec delavnice pove, kaj njemu osebno pomeni dom?
9. Udeležencem nato poveste, da je na svetu 80 milijonov ljudi, ki so brez varnega doma, saj so ga bili prisiljeni zapustiti zaradi konfliktov, preganjanja, posledic podnebnih sprememb in skrajne revščine. Vsak človek pa si zasluži varen prostor, ki mu lahko reče dom.

3 DELA SOLIDARNOSTI IN USMILJENJA

»Tujec sem in me ne prepoznate?«

Za kristjane dobijo vse te odgovornosti še globlji pomen v luči vere. Papež Frančišek tudi izpostavi, da drugi ni samo bitje, ki ga je treba spoštovati v kreposti njegovega dostojanstva, ampak je predvsem brat ali sestra, ki ga je treba ljubiti. »V Kristusu se strpnost preoblikuje v bratsko ljubezen, nežnost in dejavno solidarnost. To velja predvsem v odnosu do naših najmanjših bratov, med katerimi lahko prepoznamo tujca, s katerim se istoveti sam Jezus. Na dan poslednje sodbe nas bo Jezus spomnil: »Tujec sem bil in me niste sprejeli.« A že danes nas sprašuje: Tujec sem in me ne prepoznate?« Biti kristjani je namreč poklicanost, da gremo proti toku, da prepoznamo, sprejmemo in služimo Kristusu, ki je odvržen v bratih.

Iztočnice za pogovor:

Ste se kdaj srečali s kakšnim tujcem, migrantom ali beguncem?

Kakšna je vaša izkušnja?

Kaj pomeni biti solidaren in usmiljen do tujcev?

Kaj lahko storim za tujca?

Kako lahko živim solidarnost in usmiljenje do tujca?

Kako bi si vi želeli biti sprejeti v novi deželi, če bi bili primorani zapustiti svoj dom in domovino zaradi vojne, revščine, podnebnih sprememb ali drugih razlogov?

Kaj vam pomeni izraz edinost?

4 SKLEPNA MOLITEV

V sklepno molitev vključimo vse migrante, ki iščejo varen prostor, ki mu lahko rečejo dom.

Saša Ristič Zvonar, Luka Oven

TEMELJ LEPIH VZAJEMNIH ČLOVEŠKIH ODNOSOV SE BO ROJEVAL V ODNOSIH MED MOŽMI IN ŽENAMI

Post je res lep in dragocen čas priprave na osrednji krščanski praznik našega odrešenja, Veliko noč. Načinov je veliko. Od tega, da si kdaj kaj prikratimo v hrani; da skušamo še posebej popravljati kakšno svojo napako ali se potruditi za kakšno uslugo potrebnemu pomoči; obiskati ali poklicati osamljenega človeka; dati nekaj od svojega tistim, ki imajo manj kot mi. Tudi evangelij večkrat vzeti v roke bo zelo v duhu postne priprave na Veliko noč. Te in še kakšne možnosti so, da preživimo postni čas čim lepše.

V današnjih prilikah pri nas in v svetu pa je nekaj še posebej pereče. Človeštvo je vznemirjeno, zmedeno, razpršeno, razklano. A Bog si je zamislil drugačen svet, drugačno človeštvo. Hotel je veliko družino mnogih ljudstev, plemen, narodov, skupnosti, ki si bodo med seboj pomagale čim lepše in rodovitno živeti. Ob kakšnih naravnih nesrečah si bodo priskočili na pomoč, sicer pa bodo ustvarjali človeški Božji svet ljubezni.

Temelj teh lepih vzajemnih človeških odnosov pa se bo rojeval v odnosih med možmi in ženami ter med njihovimi potomci. »Bodita rodovitna in množita se, napolnita zemljo in si jo podvrzita,« (1 Mz 1,28) je rekel Bog prvima človekoma. A žal se je kmalu zgodilo nekaj čisto nasprotnega in se na žalost ponavlja skozi zgodovino, danes še posebej. Brat ubije brata. (1 Mz 4,8)

Ko je Jezus prišel na svet, je bilo zanj prerokovano, da bo umrl zato, »da bo razkrojene Božje otroke zbral v eno« (Jn 11,52). Sonarodnjakom je očital, da mu niso dopustili, da bi jih zbral v eno. »Kolikokrat sem hotel zbrati svoje otroke, kakor zbira koklja svoja piščeta pod peruti, pa niste hoteli.« (Mt 23,37b)

Zato je Jezus potrdil Stvarnikovo zamisel o zakonu, da se bo mož »pridružil svoji ženi in bosta oba eno meso«, kot beremo v 1. Mojzesovi knjigi (2, 24) z besedami: »Na začetku stvarjenja pa ju je Bog ustvaril kot moža in ženo... Zaradi tega... se bo... mož pridružil svoji ženi in bosta oba eno meso.« Potem pa še posebej ponovno poudari: »Tako nista več dva, ampak eno meso.« (Mk 10, 6.7)

Tako sta mož in žena ena zakonska oseba. Sta eno, pa vendar s polno ohranjeno osebno svobodo. Zato znata enotno ravnati, kljub naravni različnosti moške in ženske narave, kljub osebnim željam, ker se, če je potrebno, podredita večjemu skupnemu dobremu. V tej edinstveni – edini – visoki šoli lepih medčloveških odnosov se učijo otroci, ki bodo potem vstopili v življenje, pripravljeni na lepe in pravične odnose med ljudmi kljub mnogim različnostim. Temu lahko rečemo vzgoja za ekumenizme, kar pomeni za različnost v edinosti.

Vajin post, mož in žena, bosta najbolj polno preživela, če se bosta nenehno dopolnjevala, usklajevala, prisluškovala vajinim željam, se skupaj srečevala z vajinim Bogom Kristusom, ki je med vama po zakramentu zakona. Obenem bo to velika usluga vajinim otrokom, ki bodo videvali to vajino edinstvo v različnosti. To bo tudi velik prispevek Cerkvi in družbi, v kateri živita.

Vital Vider

Spodbuda za pogovor med zakoncema:

- Kako razumeva, da je zakonska oseba ena sama? Kako sva znotraj nje še vedno lahko polna osebne svobode?
- Kako skrbiva za najino enotno ravnanje navzven?
- Kako se približujeva drug drugemu, navkljub najinim naravnim različnostim (značaj, temperament)?
- Kakšno je za naju pravo razmerje med najinimi željami in podrejanjem skupnemu dobremu? Kaj je za naju večje skupno dobro?
- Koliko časa si vzameva za najino nenehno srečevanje, dopolnjevanje in usklajevanje?
- Kako ne/uglašenos najinega odnosa vpliva na trdnost in enotnost najine vzgoje?
- Kako poskušamo živeti edinstvo v naši družini?

PRIJAZNOST

Skupaj z revijo Mavrica smo v letošnjem postu za otroke in družine pripravili postni plakat s povabili s katerimi se bomo v postu trudili biti prijazni. Prijaznost je kot sol, ki daje kruhu okus.

1. povabilo

Večer prej preberi povabilo za naslednji dan. Potrudi se narediti, kar piše v krogcu na presti. Če ti uspe, zvečer pobarvaj krogec. če ti ne, poskusi še kakšen drugi dan in krogec pobarvaj takrat.

Ko bodo vsi krogci pobarvani, si zares zmagovalec!

2. povabilo

Presta na plakatu je lahko tudi namizna igra. Zmaga tisti, ki prvi pride na cilj. Če pridete na nedeljo ali praznik, en krog ne mečete, saj so to dnevi počitka 😊

3. povabilo

Postani v tem postu mojster prest! Od daleč presta izgleda kot objem. Postani v tem postu tudi mojster objemov!

PRESTE

Valentina Smej Novak

Skrivnost teh lešnikovo rjavih zapečenih prest je v kopeli, kjer jih okopamo, tik preden jih potisnemo v pečico. Ja, prav ste prebrali, te zanimive kruhke pred peko obarimo v vreli vodi, ki smo ji dodali žlico sode bikarbone: to jim doda značilen grenkljat okus in prijetno žvečljivost. Poskusite jih, vesela jih bo vsa družina.

ZA 8-10 PREST

- dobre 0,5 kg bele krušne moke ali mešanice ostre in krušne, najboljša je sveže mleta iz bližnjega mlina
- 1,5 žličke soli
- 1,5 žlice sladkorja
- 1 vrečka suhega kvasa
- 0,5 dl sončničnega olja
- 1 žlička za premaz
- 3-4 dl vode pri sobni temperaturi
- 2 zravnani žlici sode bikarbone
- po želji za posip: mak ali groba sol

1. Moko v skledi premešamo s soljo. Dodamo sladkor in suh kvas, premešamo in dolijemo 3 dl vode. Dolijemo olje, nato začnemo mešati s kuhalnico, da se testo sprime v kepo: če je testo presuho, dolijemo še 0,5 dl vode, vendar ne pretiravamo, saj moramo dobiti čvrsto, prožno testo. Dobro ga premesimo in oblikujemo v kroglo.
2. Testeno kepo premažemo z oljem, nato naj pokrita eno uro vzhaja nekje, kjer ni prepriha. Po eni uri testo spet premesimo, nato ga razdelimo na osem do deset kosov. Vklopimo pečico in jo nastavimo na 2000C.
3. V veliko kozico nalijemo za 4 prste vode in jo zavremo. Dodamo sodo bikarbono, vendar bodimo pri tem previdni, saj bo burno zakipelo.
4. Na delovni površini, kije ne pomokamo, vsak kos testa posvaljkamo v debelo vrv z nekoliko tanjšimi konci. Vrvico zdaj oblikujemo v presto, kot vidimo na sliki. Povsem preprosto je.

5. Oblikovane preste položimo v krop s sodo, kjer jih med blagim vretjem obarjamo kakšne pol minute. Nekoliko se bodo napihnile. S penovko jih previdno poberemo iz kroga in polagamo na pekač.
6. Po želji jih potresemo z makom ali soljo, nato jih potisnemo v pečico, da se lepo rjavo zapečejo. Pečejo na se približno dvajset minut.

Na Bavarskem jedo preste z belo klobaso in posebno gorčico, pri nas pa bodo imenitne s svežim domačim maslom. Jo znate prerezati na pol in jo namazati z maslom?

NAVRIA

NAVRIA

Letos se bomo v postu trudili biti prijazni. Prijaznost je kot sol, ki daje kruhu okus. Povabila so namenjena vsem članom družine.

1. povabilo

Večer prej prebni povabilo za naslednji dan. Potrudi se narediti, kar piše v krogu. Če ti uspe, zvečer pobarvaj krogec. Če ti ne, poskusi še kakšen drugi dan in krogec pobarvaj takrat.

Ko bodo vsi krogi pobarvali, si zares zmagovalec!

Ilustracija Marta Barotij

Če pridete na nedeljo ali praznik, en krog ne mečete, saj so to dnevi počitka :)

2. povabilo

3. povabilo

Postani v tem postu mojster prestiti
Od daleč prešta izgleda kot objem.
Postani v tem postu mojster objemov!

Če pridete na nedeljo ali praznik, en krog ne mečete, saj so to dnevi počitka :)

2. povabilo

3. povabilo

Postani v tem postu mojster prestiti
Od daleč prešta izgleda kot objem.
Postani v tem postu mojster objemov!

POSTNA MOLITEV

* * * * *

Sveta Marija,
ti si naša vodnica,
vodiš naše korake do Sina.
Prižigaš luč, kjer je tema,
daješ upanje, kjer je obup,
objemaš zapuščene
in obvežeš rane ranjenih.

Kljub trpljenju si upala,
kljub krhkosti si nosila,
kljub koncu si verjela.
Ostala si brez vsega,
a vendar neskončno ljubila.

Naseli v nas mir,
pomagaj nam v bolezni,
pomagaj nam v praznini,
z zdravilnim dotikom
prebudi v nas vero.